

Література:

1. Гоцалюк А. Традиції в розвитку хореографічного мистецтва як віддзеркалення соціокультурної ідентичності. *Науковий вісник. Серія «Філософія»*. Харків: ХНПУ, 2015. Вип. 45. Ч. 1. С. 16–27.
2. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с.
3. Фриз П. Хореографічна культура в контексті теорії і практики сучасного суспільства. *Молодь і ринок*. № 8. 2012. С. 46-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_8_11 (дата звернення 16.12.2021)
4. Чепалов О. Хореологія : статті та лекції. Київ: Ліра-К, 2020. 228 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-178-7-24>

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ХОРЕОГРАФІВ ЗАСОБАМИ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Літовченко О. А.

*аспірант, асистент кафедри режисури та хореографії
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

В умовах реформування освітнього процесу, провідну роль в системі підготовки здобувачів освіти надається компетентнісному підходу. Художньо-творча компетентність, формування якої, здобувачами хореографічної освіти, відбувається протягом опанування фахових дисциплін, направлена на реалізацію художньо-творчих та мистецько-педагогічних здібностей, які проявляються під час самостійних творчих завдань.

Особливого творчого підходу вимагають завдання, які передбачають створення цілісного хореографічного твору в незалежності від форми та жанру. Показник їх якості визначається здатністю використовувати набуті компетентності згідно з «універсальними загальнолюдськими

естетичними цінностями та власними духовно-світоглядними позиціями» [4]. Ці чинники є необхідною умовою для створення художнього образу, відсутність якого позбавляє будь-який хореографічний твір емоційної наповненості та змістовної означеності.

Знаходячись в категорії часово-просторових видів мистецтва, художній образ в хореографічному мистецтві, як зазначає А. Горбов, сприймається за допомогою тонально-пластичних засобів виразності [1, с. 90]. Це означає, що на ряду з технічною основою танцювального мистецтва вагомим постає і музичне оформлення твору, оскільки через свою природну абстрактність, музика здатна викликати художні асоціації та диктувати образні характери, що неодмінно мають розкриватись у хореографічному тексті. Мислення в образах є характерною ознакою творчого потенціалу студента, що безпосередньо впливає на ідейно-композиційне рішення хореографічного твору, виражальним засобом якого є танець.

Танець відображає дійсність в усіх її проявах. Завдяки своїм властивостям до мінливості форм, миттєвого імпровізаційного почуття, сприйняття музичних варіацій і чуттєвої розмаїтості, він визначається як засіб створення художнього образу, що, за твердженням Ж.-Ж. Новерра, «допомагає вловити ту особливу, привабливу правду, яка мимоволі народжує у глядача ілюзію і вмить переміщує його туди, де повинна розіграватися ця сцена» [2, с. 47]. Техніка танцю гармонійно поєднується з драматургічною основою твору, посилюючи цим емоційний вплив на глядача.

Велике значення на втілення образу мають і самі виконавці. Український мистецтвознавець О. Плахотнюк зазначає: «Ваговитим є ансамблевість виконання танцю, що втілюється вмінням зіставляти свої технічні можливості з можливостями інших учасників ансамблю, колективне досягнення гармонійного виконання представленого журі хореографічного твору є запорукою високої оцінки даної роботи» [3, с. 100]. Звідси виходить, що робота над створенням хореографічного образу це один з найскладніших етапів у постановочній діяльності, оскільки від того, наскільки детально він буде продуманий залежить якість хореографічного твору, оригінальність композиції та загальне враження.

Підсумовуючи усе вищезазначене можна прийти до висновку, що формування художньо-творчої компетентності відбувається через низку творчих завдань, які ставляться перед студентами на парах з фахових дисципліни і вдосконалюються протягом всієї професійної діяльності.

Література:

1. Горбов А. Режисура видовишно-театралізованих заходів: посібник. Фастів: Поліфаст, 2004. 264 с.
2. Новер Ж.-Ж. Письма о танце. Пер. с фр. под ред. А. А. Гвоздева. Санкт-Петербург : Лань; Издательство Планета музыки, 2007. 384 с.
3. Плахотнюк О. Героїко-патріотична спрямованість сучасної хореографії в рамках фестивалю "Сурми звитяги". *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2020. № 1. С. 97-103.
4. Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи у системі мистецької освіти / Л. Масол, Н. Митропольська, В. Рагозіна та ін. за наук. ред. Л. Масол. Київ : Педагогічна думка, 2010. 232 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-178-7-25>

**ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ: ЗА ОСТАННЬОЮ СТАТТЕЮ
О. П. БЛАВАТСЬКОЇ**

Моргунова А. Ф.

*завідуюча відділом «Музейний центр О. П. Блаватської та її родини»
Дніпропетровський національний історичний музей
імені Д. І. Яворницького
м. Дніпро, Україна*

Світові глобалізаційні процеси мають вплив на всі сфери життєдіяльності людства. Знецінення духовних і моральних ідеалів, культурного надбання людства на тлі процесів глобалізації призводить до знищення національних культур, та низки інших проблем, у в тому числі проблем соціальних та екологічних. Ці питання, а також можливі шляхи щодо їх вирішення були розглянуті наприкінці XIX століття О. П. Блаватською. Духовна криза в світі глобалізації, витоки якої розглядала О. П. Блаватська наразі продовжується. Мислителі та вчені XX-XXI століття так само опікуються проблемами переваги цивілізації над культурою, падіння духовного і морального рівня людини в сучасному суспільстві, нерозуміння глибинного та нерозривного зв'язку людини з природою, серед них: В. Вернадський, М. Бердяєв, Е. Фромм [4], [1], [7].